

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Jesu Sac. Theol. Professoris.
Theologia Universa**

Archdekin, Richard

Dilingae, 1687

Caput XI. Auctores in Theologiam Antiqui, & Recentiores.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38477

Obiit 7. Martii anno 1274. ætatis suæ anno 50. In Sanctorum numerum relatus à Joanne 22. anno 1323. & Doctoribus Ecclesiæ adscriptus à Pio V. anno 1567.

Hoc igitur ordine deductas omnes theologiæ Partes uti jam in Scholis traduntur supra reperies Tom. 2. Part. 1. per totam.

Ordo Cursus Theologici in singulos annos distributus.

Theologia Scholastica ubi per quadriennium à duobus Professoribus tota traditur.

Primo, Anno dicitur manè, de Deo uno, & trino, & de Angelis. Dicitur à meridie, de Justitia & Jure ab altero professore.

Secundo, anno manè, de Incarnatione. A meridie, de Beatitudine, & Actibus Humanis.

tertio, anno manè, de Sacramentis in genere, & tribus primis in specie, Baptismo, Confirmatione, & Eucharistia. A meridie, de peccatis, Legibus, & Gratia.

Quarto, anno manè, de Pœnitentia, Extrema unctione, Ordine, & Matrimonio. A meridie, de Fide, Spe, & Charitate.

Cursus theologiæ *Moralis* ubi per triennium absolvitur. Primo anno manè dicitur, de Deo, & Religione. A meridie, de Justitia & Jure.

Secundo anno manè, de Incarnatione, & Actibus humanis. A meridie, de Sacramentis in genere, & de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia, Extrema unctione, & Ordine.

tertio anno manè, de peccatis, Legibus & Gratia. A meridie de Pœnitentia, Censuris, Matrimonio. Materiam de Fide, Spe, & Charitate tertio anno commodè tradit idem qui Scripturam proficitur.

CAPUT XI.

Auctores in Theologiam Antiqui, & Recentiores.

In quatuor Libros Sententiarum Petri Lombardi, de quo supra, scripsit ex Ordine Prædicatorum D. Thomas, Albertus Magnus, Guilielmus Durandus, Joannes Capreolus in libros sentent. tom. 4. &c.

Ex Ordine S. Francisci Joannes Duns Scotus, S. Bonaventura, Alexander Avenis, Petrus Aureolus Card. Petrus Pofnamiensis Comment. in libros Sentent. Scoti. Hugonis Cavelli, in libros Sentent. Scoti, Annotationes & Scholia, &c.

Ex Ordine S. Augustini Egidius Romanus, Thomas Argentina, &c. Ex aliis varii, ut Joannes Major Doctor Paris, scripsit in 4. Sentent. anno 1509. Guilielmus Etlus Doctor Duacenus in 4. libros Sentent. tom. 4. anno 1616. &c.

Theologiam universam ordine novo jam in Scholis passim recepto scripsit præclare D. Thomas in sua Summa, de qua Cap. præcedentis initio. Post illum, & in illius Summam ex omnibus Scholis, & Nationibus theologiam ediderunt plurimi, ex quibus hic conor prout occurrunt, aliquos notiores adducere Thomæ Cajetani Card. Ordinis Prædicatorum commentaria in Summam D. Thomæ. Collegii Salmanticensis in Hispania Patrum Discalceatorum cursus theologicus editus Madriti anno 1631. Andrea Davallis Doctor

Parisiensis in D. Thomam romi 2. anno 1636 Joannis VVigers Doctor Lovaniensis theologia Univerfa anno 1629. Francisci Sylvii Doctor Duacensis Commentarius in D. Thomam, anno 1618. Joannis Malderi Episcopi Antverpiensis Opera Theologica in 1. partem, 1. secundæ &c. anno 1616. Francisci Bona Spe Belgæ ex Ordine Patrum Carmelitarum calceatorum, cursus theologicus. Alexander Pesantius Romanus, commentaria brevia in Summam. D. Thomæ Bartholomæi de Medina Ordinis Prædicatorum Commentarii Scholastici romo 2. anno 1618. Dominici Scoto Ordinis Prædicatorum Opera theologica, & in 4. Sentent. anno 1598. Dominici Bannez Ordinis Prædicatorum Opera theologica Tomi 3. anno 1614. Guilielmi Herinx Ordine S. Francisci Episcopi Iprentis, Summa totius theologiæ Scholasticæ & Moralis, anno 1660.

Caroli Josephi Tricassini ex Ordine Patrum Capucinatorum, Opera theologica, cum 30. rationibus potissimum ex S. Augustino pro vera arbitrii libertate. Eliqui Bassas Opera theologica & Lud. Caspensis ac Lud. a Dola de concursu Dei, ex eodem Ordine Joannis Driedonis Lovanii Operum theologicorum Tomi 4. anno 1656. Joannis Pauli Nazarii Ordinis prædicatorum in D. Thomam Tomi 4. anno 1621. Pacis Iordanii Opera Theologica Tomi 3. anno 1650. Petri à S. Iosepho Idæa Theologiæ speculativæ & moralis in 12. an. 1640. Philippi Gamachai D. Sorbon. summa Theologica, Parisiis anno 1627. Raphaëlis Aversa Opera in Partes Theologiæ pleratque.

Matthæus Kellsionus Anglus Doctor Duacenus in 3. partem D. Thomæ. Alphonsus Curiel, Salmanticensis in D. Thomam. Guilielmus Mercerus in Acad. Lovaniensi, commentaria in 3. partem D. Thomæ. Theodorius Smising ex Ordine S. Francisci de Deo uno & trino, Tomi 2. Egidius de Presentatione, Lusitanus, ex Ordine S. Augustini, de Beatitudine corporis Tomi 3.

Thomæ Hurtado Ordinis prædicatorum, Resolutiones Morales & Scholasticæ. Joannis Baptista Gonet Ordinis prædicatorum, clypeus Theologiæ Thomisticæ. P. Contenson ejusdem Ordinis Theologia recentior. Ex eodem Ordine prædic. in varias Theologiæ partes scripserunt. Alexander Seville Ant. de libero arbitrio contra Jansenii Doctrinam. Didacus Alvarez, de auxiliis. Vega, de justificatione. D. Antoninus, Summa; Mariales, Bibliotheca Theologica. Idephonsus in D. Thomam Tomi 3. Barthol. Medina in eundem, alique.

Theologia Moralis, per Antoninum Dianam Panormitanum Clericum Regularem, Resolutionum Moralium Partes 12. Tomis 5. in fol. anno 1640. &c. Emanuelis Rodriguez summa Casuum conscientiarum in 4. anno 1614. Francisci Bordoni, Consilia Regularia in fol. anno 1641. Henrici de Vilalobos Hispani, Theol. Moralis partes 2. in fol. anno 1640. Joannis Cayamuel Hispani in Regulam S. Benedicti; ejusdem Theologiæ Fundamentals, Moralis, Regularis, Tractatus varii anno 1646. Laurentii Portel, Ordinis S. Francisci Dubia Regularia, & Responiones morales in 8. anno 1634. Ex eodem Laurentii de Peyrins, de Privilegiis Regularium &c. anno 1643. Bosco, de Sacramentis &c. alique.

Ludovici Miranda, Manuale prælatorum Regularium in fol. an. 1617. Martini Navarri ab Azpilqueta,

in 4. & 8. Tomis. Confessorum, Manuale Confessoriorum &c. anno 1588. &c. *Martini Bonacina*, Casuum conscientiarum Tractatus absolutissimus in Tomis 2. in fol. anno 1628. &c. *Petri Marchant* Resolutiones & Tribunal conscientiarum, in fol. anno 1642. *Petri Binsfeldii*, Enchiridion Theologiæ Pastoralis in 8. anno 1604. *Rufii Bensonii* Speculum Episcoporum, in 4. anno 1595. *Sylvestri Prieratis*, Summa, partes 2. in 4. anno 1554. *Stephani à S. Paulo* Ord. Carmelitarum Calecat. Theologia Moralis in 2. anno 1664. *Basilius Pontius* Ordinis S. Aug. de Matrimonio, & *Marcus* de Sacram. Ordinis.

Theologiam Universam ex Societate in lucem dederunt sequentes. *Franciscus Suarez* Hispanus Granatensis Tomis 12. non magis amplè quam solidè, obiit anno 1617. ætatis ferè 70. Societatis inite 54. *Gabriel Vasquez* Hispanus, Tomis 10. cum ceteris ejus operibus, obiit anno 1604. ætatis 55. Theol. docendæ 29. *Adamus Tannerus*, Germanus, Tom. 5. obiit anno 1632. ætatis anno 60. *Rodericus de Arriaga*, Hispan. Cursus Theologicus, obiit anno 1667. *Franciscus Amicus* natione Italus, edidit Cursum Theologicum Tom. 8. obiit anno 1651. ætatis 70. *Thomas Compagnus* Anglus Cursum Theologiæ accuratum edidit in Col. Angl. Leodii Tomis duobus. *Gregorius de Valencia* in Summam universam D. Thomæ. *Jacobus Granadus* in eandem. *Joannes de Salas* Hisp. in Theol. fere universam, uti & *Gaspar Hurtadus*, & *Franciscus Oviedus*, & *Joannes de Lugo* Card. *Ludovicus Maranus*, *Martinus de Esparza* Italus, *Luisius Turrianus* Hisp. anno 1635. &c.

Summam Theologiæ Scholasticæ brevem ex eadem Societ. edidit *Martinus Becanus* Germanus, *Honoratus Fabri*, Gallus. *Christophorus Haunoldus* Germanus. *Joannes Propositus* Belga Atrebat. magnam partem Theologiæ edidit anno 1634. ætatis 63. *Paulus Sherlogus* Hibernus scripsit de scientia media. *Petrus VVadringus* etiam Hib. scripsit librum de Incarnatione; alterum de Contractibus. *Sfortia Pallavicinus* Cardin. edidit magnam partem Theologiæ Scholasticæ, uti & *Dicaftillo* Ital. *Antonius Terillus* Anglus, de Fundamento Theol. Moralis sive Conscientia probabili Leodii. *Leonardus de Penafiel* natione Peruanus, origine Hispanus, scripsit de Deo uno & trino, de Fide, de Incarnatione. *Matthæus de Moya*, Quæstionum moralium selectarum Tomos 2. *Tho. Sorbuellus* Anglus Analyfim fidei,

Theologia Moralis universæ Opus absolutissimum ex S. J. edidit *Paulus Layman* Germanus Lib. 5. & *Vincen-tius Fullincus*, Tomis 2. & *Joannes Azor* Institutionum moralium Tomis 3. & *Valerius Reginaldus*, Præxim fori Penitentialis Tomis 2. *Thomas Sanchez* S. J. (non *Joannes*) de Matrimonio Tomos 3. In præcepta Decalogi Tom. 2. Conilia moralia Tom. 2. *Paulus Comistoglus* Responfa Moralia, & de Contractibus. *Franciscus Toletus* Card. Summam casuum conscientiarum. *Ferd. Castropalans* Theologiam moralem admodum accuratam. *Georgius Gobat* Experimentias Theologicas, & Quinarium tractationum Theologicarum. *Hermannus Busenbau*, medullam Theologiæ moralis in 8.

In Provincia *Flandro Belgica* in varias Theologiæ partes scripsit *Leonardus Lessius* patriâ Brechtanus in Brabantia, de Justitia & Jure, & ceteris virtutibus Cardinalibus, de Beatitudine, & Actibus humanis &c. Opuscula etiam varia de Gratia, prædestinatione,

summo Bono, providentia Numinis, perfectionibus divinis &c. Obiit anno 1623. ætatis 69. *Aegidius à Coninck* Belliolanus scripsit de Sacramentis & ceteris Tomis 2. De Actibus supernaturalibus: Fide & charitate Libris 4. de Absolutione moribundæ & jus defensione. De Deo Trino & Incarnato, opus posthumum: obiit Lovanii anno 1633. *Martini Boeserius* Boxtellanus, de Conscientia. *Ludovicus de Scheldere* Brugenis, de principis formandæ conscientie Tractatus 6. & Synopsim Theologicam de Sacramentis. Obiit anno 1667. *Franciscus van der Veken*, Auerperpiensis, de Deo uno & trino. De simplicitate & libertate Dei. *Ignatius Derkennis* Auerperpiensis, de Deo uno & trino. Positiones sacras de Eucharistia &c. *Philippus de Hornes*, Præcipuus controversias in forma Theilum deductas. *Cornelius Hazæeri* in Theologia fidei controversiis Opera varia. *Michael von Traub*, elaboravit Compendium Resolutionum Antonomæ Dianæ. *Maximilianus Ledem* de Attritione &c. & *Aegidius Elfrix*, varios Tractatus Theologicos in Controversiis modernis. *Jacobus Trinius*, Auerperpiensis; & *Cornelius à Lupide* Bucholdianus, plurimas spectantia in Scripturam universam; & alia in aliis Operibus.

Scriptores in Controversiis Theologiæ modernis.

Circa controversias Theologiæ modernas, scripti in Belgio, de Attritione Tractatus varios *Christianus Lupus* & Franc. *Farvacquez* Ordinis S. Augustini, uti & de eadem contra scripsit variis Tractatibus *Maximilianus Leacnt*, & *Aegidius Elfrix* Soc. IESU. De Methodo remittendi & retinendi peccata E. D. *Gummarus Huygens* Lovanii: Et contra *Franciscus Carolus Reymakers* in Responfione brevi &c. De eadem *Franciscus Jacobs*, Quæstio Theologica, An & quando neganda sit, aut differenda Absolutio Penitentis. De eadem alterius eruditissimi *Profejmus* libris, cui Titulus: Praxis Solida retinendi peccata.

Francisci Simonis, Status, origo, & scopus Reformationis &c. circa administrationem & usum Sacram. Penitentia *Ejusdem*, de Fraudibus Hæreticorum, Pars prima, secunda, &c. *Mucarus Havermani* Ocellis Præmonstratensium, circa Prædicta, Epistola Apologetica ad Innocentium XI. Item, Examen libelli, Pentalogus Diaphoricus: & alia Opuscula: nec non Tyrocinium Theologiæ moralis, anno 1675. *Laurentius Neesen* Theologia moralis Christiana de Sacramentis. Circa obligationem concionem & Sacrum audiendum Paræcia propria, Libellus cui Titulus, Obligatio illa clarè demonstrata. Huic oppositus libellus *Exaltatus* canonum &c. contra hunc *Christophorus Philalethi*, iusta defenfio &c. Postea prodit nova Canonum exhibitio, stabilita per *Christianum Lupum*: deinde ejusdem *Christ. Philalethi*, deductio Juris Passorum. Accesserunt Analecra Privilegiorum, & Jurum Regalarium, per R. P. privilegiatorum professorem.

Nicolaus du Bois, tractatum edidit in 4. Circa propositiones 45. ab Alexandro VII. prohibitas, eorumque Auctores. Motivum Juris: Circa obligationem Concionis & Missæ in paræcia: Circa Monita familiaria, & plura alia, ac novissimè de obligatione libelli Sacramentalis. *Gulielmus le Maire*, statuta libellis Exregis.

Hand
ki

The
log.

D. 11

De Charitate, libellus, Ignis Fatuus. Contra Libellus, Ignis fatuus extinctus, per *Campianum Florum* anno 1679. *Albertici vanden Kerckhove*, Theologo. Bernardino disquisitio de Attritione, amore &c. *Christianus Alberinus*, de peccatis Ignorantia, an eaque est juris naturæ liberet à peccato, per tres partes solidè deductum. Mala fides Auctoris anonymi, per *Danielem Campfordum*. Doctrina mira ac nova &c. per *Vicum Ioson*.

Wilhelmus Sandes, Confutatio Triumvirorum, circa Propositiones 65. ab Innocentio XI. prohibitas, eorumque Auctores. Dehis denuò à *Petro Moens* quidam editum. *Henrici Noris*, Apologia Augustiniana. *Præmonis Neuffer*, Germani, Prodromus velitaris contra vindicias Augustinianas &c. Sunt & aliorum temporum libelli in variis Controversiis editi.

CAPUT XII.

Notitia specialis circa praxim Curia Ecclesiastica, præsertim Romanæ.

DOctrinæ Theologicæ, ac juris Canonici plurimum annexa est cognitio *Fori Ecclesiastici*, & quo modo diversa causa ad diversa Tribunalia referri, & in his iudicari debeant. Cum enim Christi in toto orbe Vicarius nequeat per se tot tantarumque causarum discussionem & iudicium exercere, varias Romæ constituit Congregationes sive Tribunalia sibi subordinata, quorum singula de certo genere causarum sententiam ferant, sua deum auctoritate comprobant. Horum notitia quanto difficilior est, tantò erit hic in unum collecta commodior.

I. Congregatio *Cardinalium sanctissimæ Inquisitionis* erecta fuit à Paulo III. per Constitutionem quæ incipit, *Leet*, an. 1542. Et eadem denuò restituta à Sixto V. constit. quæ incipit, *Immensa*, anno 1587. Et habetur in Tomo 2. Bullarii Laertii Cherubini.

Ad hanc Congregationem pertinet Inquisitio hæreticæ pravitatis, & potestas citandi, procedendi, sententiandi, & definiendi in omnibus causis tam hæresim manifestam, quam schismata, apostasiam à fide, magis, sortilegia, divinationes, Sacramentorum abusus, & quæcumque alia, quæ etiam præsumptam hæresim sapere videntur concernentibus, non solum in Urbe, sed etiam in universo terrarum orbe ubi Christiana viget Religio, super omnes Patriarchas, Primates, &c. Sic habet Bulla supra citata. Unde etiam ad hanc Congregationem deferuntur examinanda, & censuranda, qualitas Doctrinæ quæ in quæstionem vocatur, uti patet ex pluribus ejus Decretis etiam recentioribus.

Cardinalium in hac Congregatione assistentium quidquid major pars decernit validum est, perinde ac si omnes illic convenissent, & major pars consensisset. Ita *Barbosa* ex Pii IV. Constitutione 79. quæ incipit, *Com*, an. 1564. Ubi addit, hanc Congregationem appellationes ab aliis Inquisitoribus audire, & suos Inquisitores ubivis locorum deputare.

II. Alia est Congregatio pro Interpretatione Concilii Tridentini. Hæc erecta fuit primum à Pio IV. Constit. Quæ incipit, *Alias nonnullas*, anno 1564. Tomo 1. Bullarii, & deinde restituta à Sixto V. Constit. 74. *Immensa*, an. 1586. in qua istius Congregationis nomen & potestas his verbis declaratur. Eorum qui-

dem Decretorum, quæ ad Fidei dogmata pertinent interpretationem nobis ipsis reservamus. Cardinalibus verò Præfectoris interpretationi, & executioni Concilii Tridentini, si quando in iisquæ de morum reformatione, disciplina, ac moderatione, & Ecclesiasticis iudiciis, aliisque hujusmodi statuta sunt, dubietas, aut difficultas emerferit, interpretandi facultatem, Nobis tamen consultis, impertimur.

Hinc Congregationis Concilii Tridentini Declarationes ad instar legis communis solent allegari. Illis etiam plurimum Rota Romana deferre solet, nec eas ullo modo in dubium revocare, ut ostendit *Barbosa* in sua summa Apostolicarum decisionum.

Sed hic ad praxim specialiter notandum est, iustu Urbani VIII. anno 1621. Congregationem hanc mandasse ac præcepisse, hujusmodi Declarationibus tam impressis, & imprimendis, quam manuscriptis, nullam fidem esse in iudicio, vel extra à quoquam adhibendam, sed tantum illis quæ in authentica forma, solito sigillo & subscriptione Eminentissimi Cardinalis Præfecti, & Secretarii ejusdem Congregationis pro tempore existentium munitæ fuerint. Cujus declarationis verba transcripta habet Ant. Diana Resol. Moral. Part. 5. Tr. 2. Resol. 96.

III. Congregatio altera est quæ dicitur, *Sacrorum Rituum*, ad quam referenda sunt quæ spectant ad ritus, caeremonias, aliaque ad divinum cultum pertinentia. Hæc erecta fuit à Sixto V. in Constit. 74. quæ incipit, *Immensa*, anno 1587. cujus officium, potestas, & procedendi modus, ex sequentibus ipsius Bullæ verbis authentice exponetur.

Quinque Cardinales delegimus quibus hæc præcipue cura incumbere debeat, ut veteres Ritus sacri ubivis locorum in omnibus Urbis, Orbisque Ecclesiis, etiam in capella nostra Pontificia, in Missis, divinis Officiis, Sacramentorum administratione, ceterisque ad divinum cultum pertinentibus à quibuscumque personis diligenter observentur, caeremoniæ, si exoleverint, restituantur, si depravatæ fuerint, reformentur. Libros de sacris Ritibus, in primis Pontificale, Rituale, Cæremionale, prout opus fuerit, reforment, & emendent. Officia divina de Sanctis Patronis examinent, & Nobis prius consultis, concedant, diligentem quoque curam adhibeant circa Sanctorum canonizationem, Festorumque dierum solennitatem, ut omnia ritè & rectè, & ex Patrum traditione fiant, &c.

Hæc tamen congregatio non concedit Litteras remissoriales pro formanda inquisitione ad canonizationem Sanctorum auctoritate Apostolica, nisi prius expediantur Litteræ Apostolicæ in forma Brevis eidem congregationi directæ, ut notat *Sellius* in selectis canonicis Cap. 1. Num. 77.

Non solet etiam passim concedere in Officiis ab ea approbandis Antiphonas, Versiculos, Responsorias, Hymnos, & alia similia propria, præter Lectiones secundi nocturni, ut tradit *Lezana* ex actis congregationis Rituum.

Neque solet approbare aliquas Litanias præter ordinarias impressas in Breviario, & eas quæ de B. Maria recitantur in Ecclesia Lauretana. Idem in summa *Quæst. Regular. Tom. 3.*

Congregatio Rituum Memorialia non recipit, nisi porrigentes sint Procuratores habentes mandata, aut litteras legitimas ad tractanda negotia. Singula prædicta